ליקוטי הלכות — הלכות מתנות כהונה

עַל-פִּי הַתּוֹרָה "וַיִּהְיוּ הֵם מְרִיקִים שַׂקֵּיהֶם" בְּסִימָן יז הַנִּזְכָּר לְעֵיל בְּהִלְכוֹת טְרֵפוֹת הֲלָכָה א, עַיֵּן שָׁם:

וּכְדֵי לְתַקֵּן תִּקּוּן הָאֲכִילָה בִּשְׁלֵמוּת שֶׁיִּהְיֶה בְּכַשְׁרוּת גָּמוּר כָּרָאוּי, עַל-כֵּן נוֹתְנִין מַתָּנוֹת כְּהֻנָּה שֶׁזֶּה בְּחִינַת צְדָקָה, שֶׁעַל יָדָהּ הִיא תִּקּוּן הָאֲכִילָה (כְּמוֹ שֶׁמְּבֹאָר שָׁם), גַּם צְדָקָה הִיא שְׁלֵמוּת הַדַּעַת וְתִקּוּן הַבְּרִית, בְּחִינַת צְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת כַּנַּ"ל, וְעַל-כֵּן נוֹתְנִין הַצְּדָקָה, דְּהַיְנוּ הַמַּתָּנוֹת לַכֹּהֵן, כִּי הַכֹּהֵן הוּא בְּחִינַת תִּקּוּן הַבְּרִית (כַּמּוּבָא לְעֵיל) וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי הַמַּתָּנוֹת שֶׁנּוֹתְנִין, נִתְתַּקֶּנֶת וְנִתְכַּשֶּׁרֶת הַבְּהֵמָה שֶׁתִּקּוּנָהּ תָּלוּי בְּתִקּוּן הַבְּרִית כַּנִּזְכָּר לְעֵיל. (בְּהִלְכוֹת שְׁחִיטָה, הֲלָכָה א). וְכֵן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה, שֶׁהַזְּרוֹעַ וְהַלְּחָיַיִם וְהַקֵּבָה זָכוּ הַכֹּהֲנִים עַל-יְדֵי פִּינְחָס שֶׁקִּנֵּא קִנְאַת ה' צְבָאוֹת בִּשְׁבִיל תִּקּוּן הַבְּרִית כַּמּוּבָא, שֶׁהַזְּרוֹעַ כְּנֶגֶד, וַיִּקַּח רֹמַח בְּיָדוֹ וְכוּ', עַיֵּן שָׁם. נִמְצָא, שֶׁהַמַּתָּנוֹת הֵם בְּחִינַת תִּקּוּן הַבְּרִית, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְתַּקֶּנֶת הַבְּהֵמָה כַּנַּ"ל. וְעַל-כֵּן אֵין נוֹהֲגִין הַמַּתָּנוֹת כִּי אִם בִּבְהֵמָה, כִּי בַּבְּהֵמוֹת מִתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר רוּחַ הַבְּהֵמִיּוּת כַּנַּ"ל, עַל-כֵּן צְרִיכִין לִתֵּן הַמַּתָּנוֹת כְּדֵי לְהַכְנִיעוֹ כַּנַּ"ל:

הַזְּרוֹעַ וְהַלְּחָיַיִם וְהַקֵּבָה צְרִיכִין לִתֵּן לַכֹּהֵן. וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (חוּלִין קלד), הַזְּרוֹעַ, כְּנֶגֶד וַיִּקַּח רֹמַח בְּיָדוֹ וְכוּ' (בְּמִדְבַּר כה, ז.). וְהַלְּחָיַיִם, כְּנֶגֶד וַיַּעֲמֹד פִּינְחָס וַיְפַלֵּל וְכוּ' (תְּהִלִּים קו, ל.):

הָעִנְיָן מַה שַּׁיָּכוּת יֵשׁ עִנְיַן פִּינְחָס שֶׁקִּנֵּא בְּמַעֲשֵׂה זִמְרִי לְעִנְיַן הַמַּתָּנוֹת שֶׁל הַבְּהֵמָה דַּיְקָא? שֶׁדַּיְקָא הַמַּתָּנוֹת כְּהֻנָּה שֶׁנּוֹתְנִין מִן הַבְּהֵמָה, הֵם בִּשְׁבִיל מַעֲשֵׂה פִּינְחָס שֶׁקִּנֵּא מַעֲשֵׂה זִמְרִי? אַךְ עַל-פִּי הַמַּאֲמָר "תִּקְעוּ ג" בַּסֵּפֶר "לִקּוּטֵי תִּנְיָנָא", הַמַּתְחִיל מִתּוֹכָחָה (סִימָן ח) וְאִיתָא שֶׁכְּשֶׁנִּתְקַלְקֵל הַדַּעַת וְאָז מִתְגַּבֵּר חַס וְשָׁלוֹם, תַּאֲוַת נְאוּף, אָז צְרִיכִין בַּעַל כֹּחַ שֶׁיִּתְפַּלֵּל תְּפִלָּה בִּבְחִינַת דִּין, כְּמוֹ פִּינְחָס בְּעֵת שֶׁקִּנֵּא עַל מַעֲשֵׂה זִמְרִי. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, "וַיַּעֲמֹד פִּינְחָס וַיְפַלֵּל", שֶׁעָשָׂה פְּלִילוּת עִם קוֹנוֹ וְכוּ', כִּי זֹאת הַתְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל כֹּחַ שֶׁהִיא בִּבְחִינַת דִּין עוֹמֶדֶת לְהַסְטָרָא אָחֳרָא בְּצַוָּארָהּ בִּבְחִינַת בְּצַוָּארוֹ יָלִין עֹז וְכוּ'. וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מֵקִיא כָּל הַקְּדֻשּׁוֹת וְכָל הַדַּעַת שֶׁבָּלַע וְכוּ'. וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂין גֵּרִים וְכוּ' בְּחִינַת וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ, מַה שְּׁמִיעָה שָׁמַע וְכוּ' וְכוּ' (עַיֵּן שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב):